Zápis z jednání
Výbor zástupců resortů a institucí

Datum a čas: 8. října 2026, 9:30-11:30

Forma jednání: Online v MS Teams

Přítomni: dle prezenční listiny

Program jednání

1. Představení projektu *Tvorba politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR*
2. Priority politiky v oblasti závislostí pro přechodné období do konce roku 2027
3. Aktuální informace Odboru politiky závislostí
4. Aktuální informace členů VZRI

Průběh jednání

Mgr. Daniel Galandák (vedoucí Oddělení koordinace a financování politiky závislostí, Ministerstvo zdravotnictví) přivítal účastníky a zahájil jednání. Na úvod požádal zástupce Asociace krajů ČR o zařazení bodu k praktickému postupu proti prodejnám psychomodulačních látek a syntetických/semisyntetických kanabinoidů.

1. Představení projektu *Tvorba politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR*

Zástupci organizace ACoRD CZ představili projekt *Tvorba politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR*, který je podpořený z Operačního programu Zaměstnanost+, a jehož realizátorem je ACoRD CZ a partnerem Ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím Odboru politiky závislostí. Projekt navazuje na dva projekty podpořené v dotačním řízení Úřadu vlády České republiky zaměřené na definování sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb a zjišťování potřeb jejich klientů a rovněž na projekt *RAS – Systémová podpora rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky* realizovaný Úřadem vlády České republiky v letech 2016–2021.

Východiskem projektu je zejména roztříštěné a vícezdrojové financování služeb, nejistota při jejich dlouhodobém plánování a omezená koordinace mezi státem, kraji a dalšími aktéry. Cílem je využít dosavadní analytické poznatky pro návrh politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb, která vymezí síť, kapacity a dostupnost služeb a stanoví pravidla její aktualizace a vyhodnocování.

Výstup bude mít podobu průběžně aktualizovaného dokumentu a metodického a praktického nástroje pro plánování, koordinaci a hodnocení sítě. Zahrnovat má zejména principy, cíle a odpovědnosti jednotlivých aktérů, parametry sítě, metodiku plánování založenou na jednotné práci s daty, pravidla aktualizace a principy financování. Ty mají zohledňovat také potřebu zachování dostupnosti a rozvoje služeb v případech, kdy jejich kapacita není plně využita. Součástí bude rovněž koordinace mezi jednotlivými úrovněmi a posouzení možného budoucího vývoje potřeb a poptávky.

Projekt zahrnuje pět klíčových aktivit: syntézu dosavadních analytických podkladů a sekundárních dat, tvorbu a testování návrhů řešení, průběžné zapojování relevantních aktérů, posouzení možných scénářů budoucího vývoje a evaluaci a sledování implementace. V nejbližších měsících proběhnou analytické práce, v r. 2027 tvorba návrhů a v r. 2028 jejich dopracování, testování a finalizace. ACoRD CZ bude v projektu působit zejména jako facilitátor spolupráce mezi zapojenými aktéry.

Zástupkyně APAS v následné diskusi přivítala představené principy tvorby sítě a deklarovala zájem APAS o zapojení do projektu. Dotázala se na zapojení uskupení lidí se zkušeností se závislostí, návaznost na krajské sítě sociálních služeb a způsob stanovení potřebnosti služeb, zejména ve vztahu ke skrytým a obtížně dosažitelným cílovým skupinám. Upozornila přitom na rozdíl mezi poptávkou po službách a skutečnou potřebou.

Zástupce ACoRD CZ uvedl, že je v kontaktu s aktéry zastupujícími lidi se zkušeností se závislostí a počítá s jejich zapojením. Projekt má vyjasnit rozhraní mezi jednotlivými úrovněmi sítí a pravidla jejich financování, včetně překryvů mezi adiktologickými a sociálními službami. Kritéria potřebnosti budou zpracována v navazující aktivitě a principy financování mají zohledňovat také potřeby, které se nepromítají do okamžité poptávky.

Zástupce Asociace krajů ČR se dotázal, zda budou výstupy určeny pouze pro centrální úroveň, nebo také pro krajskou a místní úroveň. Zástupce ACoRD CZ upřesnil, že hlavním výstupem bude politika pro stát ve vztahu k síti nadregionálních a celostátních služeb. Doplňkově má vzniknout implementační rámec využitelný i pro ostatní služby, zejména v oblasti rozdělení odpovědností, jednotného monitorování a pokud možno sjednocení pravidel financování a omezení překryvů mezi jednotlivými úrovněmi.

Zástupce Asociace krajů ČR dále doporučil při vymezování kapacit zohlednit také širší společenské přínosy služeb, zejména jejich roli při zajišťování bezpečí v místě a ochraně veřejného zdraví, neboť příjemci přínosů nejsou pouze samotní klienti. ACoRD CZ bude tento podnět dále konzultovat se zástupcem Asociace krajů ČR. Mgr. Kateřina Horáčková (ředitelka Odboru politiky závislostí) závěrem poděkovala za představení projektu. Odbor politiky závislostí bude členy VZRI průběžně informovat o jeho realizaci. ACoRD CZ bude členy oslovovat k dílčím konzultacím a bude opětovně přizván na jednání VZRI k představení průběžných výstupů.

2. Priority politiky v oblasti závislostí pro přechodné období do konce roku 2027

Mgr. Kateřina Horáčková představila materiál *Priority politiky v oblasti závislostí pro přechodné období do konce roku 2027*. Připomněla, že návrh akčního plánu předložený Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále jen „Rada“) v červnu 2026 nebyl projednán ani schválen a další přípravu ovlivnil přesun agendy z Úřadu vlády České republiky na Ministerstvo zdravotnictví. Pro přechodné období proto Ministerstvo zdravotnictví navrhuje namísto standardního tříletého akčního plánu přijmout stručný dokument vymezující priority, u nichž lze do konce r. 2027 dosáhnout konkrétního pokroku. Dokument

má navazovat na již řešená témata a nemá předjímat obsah nové národní strategie s platností od roku 2028 a jejích akčních plánů.

Návrh priorit na rok 2027 zahrnuje 6 tematických oblastí:

- Ochrana dětí a mladistvých,
- Prevence a podpora ochranných faktorů,
- Dostupnost a financování adiktologických služeb,
- Přiměřená regulace trhu se závislostními produkty,
- Vymáhání práva a potírání nelegálního trhu,
- Koordinace, stabilizace a příprava nových strategických dokumentů.

Mgr. Kateřina Horáčková požádala členy o vyjádření k navrženému formátu i obsahu dokumentu. Zdůraznila, že priority mají být dosažitelné v průběhu jednoho roku, alespoň prostřednictvím dílčích kroků. Podněty přesahující tento rámec budou využity při přípravě nové strategie a akčního plánu.

Zástupkyně APAS přivítala důraz na kontinuitu certifikací, péči o osoby s duálními diagnózami a rozvoj krizové a nízkoprahové pomoci. Uvedla, že APAS rozumí důvodům navrženého postupu, nahrazení akčního plánu seznamem priorit však nepovažuje za optimální. Doporučila doplnit gestory a termíny, výslovně uvést návaznost na principy platné Národní strategie a stanovit platnost priorit do schválení nové strategie, aby nevzniklo období bez strategického rámce. Dále navrhla doplnit adiktologickou péči ve výkonu vazby a trestu a její návaznost po propuštění, zachování kontinuity a financování stávajících programů bezpečné aplikace a testování drog po celé přechodné období a zajištění odpovídajícího objemu prostředků dotačního titulu „Protidrogová politika“ pro r. 2028 a ve střednědobém výhledu.

Mgr. Kateřina Horáčková uvedla, že Odbor politiky závislostí doplní relevantní instituce a resorty odpovědné za jednotlivé priority a podněty zapracuje. Priority by měly být realizovatelné v průběhu roku 2027 a postup jejich plnění bude průběžně sledován a využit při přípravě navazujících dokumentů. K legislativnímu ukotvení programů bezpečné aplikace informovala o probíhajících pracích s cílem účinnosti úpravy od 1. ledna 2027. Ing. Petr Novák (Ministerstvo zdravotnictví) doplnil, že tento termín vychází ze zadání předsedy vlády a návrh paragrafového znění připravený ve spolupráci se Společností pro návykové nemoci ČLS JEP je konzultován s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

MUDr. Dita Protopopová (vrchní ředitelka Sekce duševního zdraví a závislostí) upřesnila, že vyhodnocování priorit nebude samostatným procesem, ale bude probíhat prostřednictvím sledování postupu a jeho promítání do přípravy nové strategie a akčního plánu. Současně potvrdila doplnění tématu adiktologické péče ve vězeňství.

Zástupce Ministerstva zemědělství připomněl nesouhlas resortu s omezováním reklamy a marketingu, zdravotními varováními na obalech alkoholických nápojů a zmocněním obcí k regulaci prodeje alkoholu a tabáku na místní úrovni. Podle ministerstva navržená opatření dopadají na celou společnost a zatěžují provozovatele potravinářských podniků, důraz by měl být kladen na vymáhání stávajících pravidel. Mgr. Kateřina Horáčková uvedla, že Ministerstvo zdravotnictví si je vědomo rozdílných stanovisek a bude pokračovat v diskusi o podobě opatření, na nichž lze nalézt shodu.

Zástupkyně OSPRCH podpořila doplnění gestorů a zdůraznila význam obnovení systému ověřování kvality školské primární prevence. Informovala o zvažovaném projektu zaměřeném na vytvoření systémového metodického nástroje pro školní metodiky prevence a třídní učitele a doporučila analyzovat a zpřístupnit výstupy preventivních projektů podpořených v dotačním řízení. Dále

informovala o práci skupiny na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy zabývající se snížením přímé pedagogické činnosti školních metodiků prevence.

Zástupce APSS ČR doporučil doplnit téma eliminace virové hepatitidy C a zdůraznil roli harm reduction služeb při ochraně veřejného zdraví. Mgr. Kateřina Horáčková uvedla, že Akční plán eliminace virové hepatitidy C připraví Odbor politiky závislostí k předložení Radě, téma bude do priorit doplněno.

Zástupkyně Ministerstva průmyslu a obchodu se připojila ke stanovisku Ministerstva zemědělství k opatřením v oblasti ochrany dětí a mladistvých. Zdůraznila, že zvýšení rozsahu kontrol musí být spojeno s personálním a finančním posílením dozorových orgánů obecně, včetně živnostenských úřadů, a požádala o zaznamenání tohoto požadavku do zápisu.

Zástupce Národní protidrogové centrály doporučil výrazněji zohlednit snižování dostupnosti a nabídky návykových látek. Uvedl, že legislativní změny posledních let zvýšily ohrožení mladých lidí a že při využívání stávajících oprávnění správních orgánů chybějí potřebné kapacity. Zdůraznil význam předcházení přístupu mladých lidí k návykovým látkám.

Zástupce NARAZZ navrhl doplnit zachování zapojení lidí se zkušeností se závislostí do reprezentativních struktur, vyhodnocování stávající strategie a přípravy nové strategie. Součástí by mělo být praktické ověření mechanismu jejich systematické participace do konce roku 2027.

Členové VZRI zašlou Odboru politiky závislostí písemné připomínky a návrhy doplnění do **16. října 2026**, pokud možno s návrhem formulace a konkrétních kroků či nástrojů dosažitelných do konce roku 2027. Odbor politiky závislostí doplní relevantní instituce, resorty a organizace k jednotlivým prioritám, zapracuje podněty z jednání a obdržené připomínky a upravený materiál rozešle členům VZRI. Dokument bude následně předložen Radě, projednání se předpokládá na konci listopadu/začátku prosince.

3. Aktuální informace Odboru politiky závislostí

Mgr. Kateřina Horáčková informovala, že vláda České republiky dne 21. září 2026 schválila Priority a oblasti podpory dotačního titulu „Protidrogová politika“ na rok 2027, které byly v srpnu projednány Radou. Téhož dne byl schválen návrh státního rozpočtu zahrnující navýšení dotačního titulu o 85 mil. Kč na celkových 500 mil. Kč pro rok 2027. Navýšení je určeno na preventivní služby zaměřené na děti a mladistvé a na systémové a celostátní preventivní aktivity reagující na nové a narůstající formy závislostního chování. Výzva byla vyhlášena dne 30. září 2026 a zveřejněna na webových stránkách a dotačním webu, organizace byly o jejím vyhlášení informovány. Lhůta pro podání žádostí je stanovena do 2. listopadu 2026.

Dále informovala o pokračujících místních šetřeních v rámci certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb. Podle harmonogramu mají být do poloviny roku 2028 provedena u všech služeb, které podaly žádost, a následně bude zahájen další certifikační cyklus. Dne 27. října 2026 proběhne průběžné vzdělávání certifikátorů, které je podle certifikačního řádu povinné jednou za dva roky. Vstupní vzdělávání nových certifikátorů se v letošním roce neuskuteční z důvodu nenaplnění minimální kapacity.

Na závěr uvedla, že další jednání Rady je plánováno do konce roku 2026, pravděpodobně na konec listopadu/začátek prosince. Konkrétní termín bude stanoven podle časových možností předsedy vlády a ministra zdravotnictví a následně oznámen členům Rady. Předběžný program zahrnuje Zprávu o nelegálních drogách v České republice, Priority politiky v oblasti závislostí do konce roku 2027, revizi

statutů poradních výborů Rady v návaznosti na přesun agendy a úpravu jednacího řádu Rady a revizi Certifikačního řádu. Před jednáním Rady se předpokládá standardní jednání VZRI v listopadu.

4. Aktuální informace členů VZRI

Zástupce Asociace krajů ČR upozornil na přetrvávající problémy spojené s prodejnami psychomodulačních látek a syntetických kanabinoidů ve velkých městech. Připomněl, že v Praze již svolal jednání příslušných orgánů, včetně SZPI a orgánů ochrany veřejného zdraví. Požádal o vyjasnění praktického postupu podle stávající legislativy a informací, které lze poskytovat občanům.

Zástupce Národní protidrogové centrály informoval o probíhajících jednáních Policie ČR, SZPI, krajských hygienických stanic a ČOI. Uvedl, že hlavní kontrolní kompetence podle zákona č. 167/1998 Sb. v této oblasti náleží SZPI, která požaduje personální posílení. Akce Korund představovala významnou kapacitní zátěž a související správní a trestní řízení dosud nebyla ukončena. Současně uvedl, že po akci výrazně poklesl počet intoxikací syntetickými kanabinoidy. Informoval také o návrzích změn zákona o Policii ČR a doporučil praktický postup projednat na samostatném jednání.

Bylo dohodnuto, že Odbor politiky závislostí propojí zástupce Asociace krajů ČR a Národní protidrogové centrály za účelem uspořádání samostatného jednání.

Zástupce Inspektorátu omamných a psychotropních látek informoval o projednávání revize evropského nařízení o prekurzorech drog, do níž se ve spolupráci s Ministerstvem financí a Celní správou podařilo vrátit sledování obchodu uvnitř EU a kategorizaci látek. Dále představil návrh legislativních změn označovaný jako „lex kratom“, projednávaný v Poslanecké sněmovně s cílem účinnosti od 1. ledna 2027. Návrh zahrnuje zejména zvýšení věkové hranice pro prodej kratomu z 18 na 21 let, zavedení spotřební daně na kratom, zvýšení daně z přidané hodnoty a licenčních poplatků pro prodejce a zákaz prodeje na dálku. V návaznosti na akci Korund byla doplněna opatření proti prodeji syntetických a semisyntetických kanabinoidů a k usnadnění kontrol. Součástí jsou také pravidla pro specializované prodejny psychomodulačních látek, zmocnění obcí k regulaci jejich umístění a právní vymezení nikotinových sáčků, jejichž zákaz Ministerstvo zdravotnictví nepřipravuje. Dále se připravuje pozměňovací návrh zavádějící generický systém zařazování návykových látek podle chemické struktury. Do té doby bude v reakci na intoxikace syntetickými kanabinoidy přechodně rozšířen seznam návykových látek.

Zástupce Celní správy informoval o posilování spolupráce kontrolních orgánů s přepravci a Českou poštou při řešení nelegálního dovozu a vývozu těchto látek. Z podnětu přepravců se připravuje odborný seminář zaměřený na bezpečnou přepravu, jeho konkrétní obsah bude záviset na přijatých legislativních opatřeních.

Zástupkyně MŠMT informovala o přípravě snížení přímé pedagogické činnosti školních metodiků prevence, k němuž se připravuje jednání za účasti zástupců Kliniky adiktologie. Přijetí opatření závisí na politickém rozhodnutí, nejbližším možným termínem zavedení je 1. září 2027. Dále informovala o jednáních k vymezení kompetencí školních metodiků prevence a sociálních pedagogů, při nichž MPSV uplatnilo odlišné stanovisko k návrhu MŠMT. Upozornila na nejasnosti a překryvy kompetencí v praxi, termín dalšího jednání a podklady MŠMT zašle účastníkům, včetně členů VZRI, kteří projevili zájem. Od 1. ledna 2027 nabude účinnosti nové znění vyhlášky č. 72/2005 Sb., které mezi činnosti školních metodiků prevence zařazuje povinnou evidenci a monitoring rizikového chování. Mgr. Kateřina Horáčková doplnila, že příprava snížení přímé pedagogické činnosti postupuje také v návaznosti na rozpočtová jednání s Ministerstvem financí.

Zástupkyně APAS doporučila při přípravě nové strategie zohlednit rostoucí agresivitu dětí v souvislosti s obtížemi v rodinném prostředí. Zdůraznila význam včasné podpory rodičů a spolupráce zdravotnictví, školství a sociální oblasti. Dále představila online nástroj Rizikoměr, který prostřednictvím ověřených testů poskytuje orientační vyhodnocení rizik spojených s návykovými látkami, hazardním hraním a užíváním digitálních technologií, včetně doporučení.

V 11:30 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič, 13. 10. 2026

Schválila: Mgr. Kateřina Horáčková, 20. 10. 2026